

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 356)

Kırşehir Milletvekili Gökhan Maraş ve 4 Arkadaşının, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/200)

T.B.M.M. Anavatan Partisi

Grup Başkanlığı

Sayı : 01-89/72

16.6.1989

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Kanunu başlıklı teklifimiz gerekçesi ile birlikte birlikte ilişikte sunulmuştur.

Saygılarımızla,

Gökhan Maraş
Kırşehir

Mehmet Şimşek
Konya

Şevki Göğüsger
Kırşehir

Yılmaz Sanioglu
Ordu

Yasin Bozkurt
Kars

GENEL GEREKÇE

Rüşvet ve yolsuzluk fiilleri Devleti zafiyete uğratan sosyal yaradır. Bunlarla mücadele için getirilen kanunlar cümlesinden olarak 9.8.1983 tarih ve 2871 sayılı Kamu Görevlileri ile İlgili Mal Bildirimi Kanunu uygulamada istenen sonucu sağlayamamıştır. Ayrıca zimmet, ihtilâsen zimmet, irtikâp, rüşvet alıp verme, resmen vukubulan müzayedede ve münakaşalara ve alım satım fesat karıştırma, Devlet Hâriciyesine ait mahrem evrakı veya şifreleri ifşa ve ifşasına sebebiyet verme, gerek doğrudan doğruya, gerek memuriyet vazifesini suiistimal suretiyle kaçakçılık ve cürümlere iştirakten dolayı yapılacak takibatlarla Memurun Muhakematı Hakkında Kanunu Muvakkat hükümlerinin uygulanmasını kaldıran 15.5.1930 tarih ve 1609 sayılı Bazı Cürümlerden Dolayı Memurlar ve Şerikleri Hakkında Takip ve Muhakeme Usulüne Dair Kanun, mezkûr suçların failleri hakkında Cumhuriyet Savcılarınca doğrudan takibata geçilmesi imkânı getirmekle beraber, takibatı memurun atama merciinden izin alınması koşuluna bağlayan hükmü muvacesinde, bu iznin verilmemesi halinde takibat yapılamaması sebebiyle, Kanunun etkinliği ve istisnai özelliği kalmamış bulunmaktadır.

Bu itibarla, kamu görevlilerinin mal bildiriminde bulunmaları işlemlerine ve bununla ilgili müeyyidelere işlerlik kazandırmak, 1609 sayılı Kanunu yürürlükten kaldırarak, Cumhuriyet savcısına izin almadan takibat yetkisi vermek, rüşvet ve yolsuzlukla mücadele olaylarının aydınlatılmasına yardımcı olanlara ikramiye vermek ve bu suretle rüşvet ve yolsuzluklarla daha etkin mücadele edebilmek için bu Kanun teklifi hazırlanmış bulunmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Amaç maddesi olup, rüşvet ve yolsuzluklarla etkin şekilde mücadeleyi sağlayacak usul esasları düzenlemenin Kanunun amacı olduğu belirtilmektedir.

Madde 2. — Maddede, mal bildiriminde bulunmak mecburiyetinde olanlar gösterilmektedir.

Madde 3. — Maddede, haksız mal edinmenin tanımı yazılmaktadır.

Madde 4. — Bu maddede, mal bildirimine konu teşkil eden hususlar belirtilmektedir.

Madde 5. — Bu maddede, mal bildiriminde bulunma zorunluğunda olan kişilerin, bu bildirimleri ne zaman yapacakları hususu düzenlenmektedir.

Madde 6. — Maddede, bildirimlerin yenileceği zaman gösterilmektedir. Buna göre mal bildirimlerin sonu (0) ve (5) ile biten yılların en geç Şubat ayı sonuna kadar yenilenmeleri gerekmektedir.

Madde 7. — Maddede, mal bildirimlerinin verileceği merciler gösterilmektedir.

Madde 8. — Maddede, mal bildirimlerinin gizliliği esası getirilerek, ancak bildirimlerin muhtevası hakkında soruşturma ve yargılama yapacak mercilere bilgi verilebileceği bildirilmektedir.

Madde 9. — Maddede, süresinde mal bildiriminde bulunmama fiillerinin müeyyedileri düzenlenmektedir.

Madde 10. — Madde, mal bildirimlerini Kanundaki istisnalar dışında açıklayanlara veya bilgi verenlere cezaî müeyyide uygulanmasını düzenlemektedir.

Madde 11. — Maddede, gerçeğe aykırı beyanda bulunacaklara uygulanacak müeyyide getirilmektedir.

Madde 12. — Haksız mal edinme, mal kaçırma veya gizleme fiillerinin cezaları düzenlenmiştir.

Madde 13. — Maddede, haksız edinilmiş malların zorunluluğuna ilişkin hükümler düzenlenmektedir.

Madde 14. — Maddeye göre, Kanunun 3 üncü bölümünde düzenlenmiş olan suçları işleyen suç faillerine ayrıca kamu hizmetlerinden yasaklanma cezası da hükmolunacaktır.

Madde 15. — Madde ile Kanunun 3 üncü bölümünde yazılı suçları işleyenlerin cezalarının tecil edilmemesi ve şahsî hürriyeti bağlayıcı nitelikte olanların paraya veya tedbire çevrilmemesi, Türk Ceza Kanununun 119 uncu maddesinin bu suçlarda uygulanamaması esası getirilmektedir.

Madde 16. — Maddede, bu Kanunun üçüncü bölümünde yazılı suçlarla, irtikâp, rüşvet alıp verme, ihtilas ve zimmete para geçirme, görev sırasında veya görevinden dolayı kaçakçılık, resmî ihale ve alım ve satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarının açıklanması veya açıklanmasına sebebiyet verme suçlarından veya bu suçlara iştirak etmekten sanık olanlar hakkında Memurun Muhakematı Hakkında Kanunu Muvakkat hükümlerinin uygulanmaması esası getirilmekte, bu hükmün istisnaları gösterilmektedir.

Madde 17. — Maddede, vatandaşlar tarafından yapılacak ihbarlarla müfettiş ve muhakikler tarafından yapılacak suç duyuruları ile ilgili hükümler yer almaktadır.

Madde 18. — Maddede, Kanunun 14 üncü maddesinde belirtilen suçların soruşturulması usulü düzenlenmektedir.

Madde 19. — Maddenin birinci fıkrasıyla, Bakanlar Kurulu kararı veya müşterek kararla atanmış memurlar bakımından mezkûr suçlardan dolayı soruşturma ve yargılama yetkisinin en yakın bir il merkezindeki adli mercie ait bulunduğu belirtilmektedir. Bu memurların görevlerinin özelliği dikkate alınarak ve buldukları mahal adli merciiince yargılanmaları halinde memuriyet nüfuz ve otoritelerine nakise gelmesi veya bunların tahkikatın veya davanın seyrine etkili olmaları ihtimaline binaen ayrı esasa bağlanmışlardır.

Maddenin ikinci fıkrasında, bu suçların soruşturma veya kovuşturmalarının yer veya zaman kaydına bakılmaksızın 3005 sayılı Meşhut Suçların Muhakeme Usulü Kanununa göre yapılması esası getirilmektedir.

Madde 20. — Maddede, bu Kanuna göre yapılacak soruşturma ve kovuşturmalarda, özel ve kamu kuruluşlarının istenen bilgileri eksiksiz vermek zorunda oldukları belirtilmektedir.

Madde 21. — Askerî şahıslar bakımından askerî savcılarının da bu Kanun hükümlerine göre soruşturma yapabilmelerini temin amacıyla madde düzenlenmiş bulunmaktadır.

Madde 22. — Maddeye göre, muhbir ikramiyesi ancak 14 üncü maddede yazılı suçları Cumhuriyet Başsavcılığına ihbar edenlere ödenecek, Cumhuriyet Başsavcılığı dışındaki mercilere yapılacak ihbarlar ikramiyeye hak kazandırmayacaktır.

Madde 23. — Maddede ikramiyenin kapsamı, hesaplanması ve ödenmesi gösterilmektedir.

Madde 24. — Yönetmelik maddesidir.

Madde 25. — Yürürlükten kaldırılan kanunlar belirtilmektedir.

Geçici Madde 1. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde mal bildiriminde bulunma zorunluluğu getirilmekte ve bulunmayanlara uygulanacak hükümler belirtilmektedir.

Geçici Madde 2. — Bu Kanuna göre yeni yönetmelik çıkıncaya kadar, eski yönetmeliğe göre hazırlanan beyannamelerin alınmasına devam olunacağı esası getirilmektedir.

Geçici Madde 3. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, bu Kanunla kapsama yeni alınan suçlardan dolayı, haklarında Memurun Muhakematı Hakkında Kanunu Muvakkat hükümlerine göre, kesinleşmiş olan lüzumu muhakeme veya men'i muhakeme kararları hariç, yapılmakta olan tahkikat evrakı derhal ilgili Cumhuriyet savcılıklarına gereği için tevdi olunacaktır. Kesinleşmiş olan lüzumu muhakeme veya men'i muhakeme kararları hakkında mevcut hükümlerine göre işlem yapılacağı tabiidir.

Madde 26. — Yürürlük maddesidir.

Madde 27. — Yürütme maddesidir.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

Esas No. : 2/200

Karar No. : 17

25.1.1990

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Komisyonumuzca Alt Komisyona havale edilmiş olan, Kırşehir Milletvekili Gökhan Ma-
raş ve 4 Arkadaşının; Rüşyet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu Teklifi Adalet Bakanlığı tem-
silcilerinin ve Teklif sahibinin de katılmalarıyla alt komisyonun hazırlamış olduğu rapor ve metin
de dikkate alınarak incelenip görüşülmüş ve maddeler üzerinde yapılan kabul, ilave ve değişik-
likler sırasıyla aşağıda açıklanmıştır.

1. Kanun Teklifi genel olarak mal bildiriminde bulunmayı ve bunun müeyyidelerini dü-
zenlemektedir. Ancak, mevcut başlığı itibarı ile her mal bildiriminde bulunan kişinin rüşyet
ve yolsuzluğa karıştığı gibi bir intiba uyanmaktadır. Bu yanlış anlamayı önlemek ve teklifin
içeriği ile uygunluğu sağlamak amacıyla teklif başlığı "Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşyet
ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu Teklifi" şeklinde değiştirilmiştir.

2. Teklifin 1 inci maddesinde yer alan "kamu görevlilerinin" ibaresi kamu görevlisi ol-
mayanları da kapsamı açısından "bu Kanunda sayılanların", "memurlar" kelimesi kapsa-
mı genişletmek amacıyla "kamu görevlileri" şeklinde değiştirilmiştir.

3. Teklifin 2 nci maddesinin (a) bendinde yer alan "Türkiye Büyük Millet Meclisi Üye-
leri ile Bakanlar Kurulu Üyeleri" ibaresi genel ve mahallî idareler seçimleri ile birlikte Türkiye
Büyük Millet Meclisinin kendi içinde yaptığı seçim neticesinde kamu görevine seçilenlerin ta-
mamını kapsamı amaçlanarak "her tür seçimle işbaşına gelen kamu görevlileri ve dışarıdan
atanan Bakanlar Kurulu Üyeleri" şeklinde değiştirilmiş ancak, muhtarlar ve ihtiyar heyeti üyeleri
bendin kapsamı dışında tutulmuştur.

Maddenin (d) bendinde redaksiyon yapılmış ve yaptıkları görevin önemi sebebiyle madde
kapsamına alınması gerekenler için maddeye bir (f) bendi ile özel kanunlarına göre mal bildiri-
minde bulunmak zorunda olanları da bu Kanun kapsamına dahil etmek üzere bir fıkra eklen-
miştir.

4. Teklife, Milletlerarası protokol ve nezaket kaideleri gereği yabancı devletlerden kamu
görevlilerine verilen hediyelere açıklık getiren ve bunlardan hangilerinin hazineye intikal ede-
ceğini gösteren "Hediye" başlıklı 3 üncü madde eklenmiştir.

5. Teklifin 3 üncü maddesi 4 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

6. Teklifin 4 üncü maddesinde yer alan "usûl ve fûrularına, ikinci dereceye kadar (bu
derece dahil) kan ve sıhrî hısımlarına, evlat edinen ile evlatlığına" ibaresi "velayetleri altındaki
çocuklarına" şeklinde değiştirilmiş ve 5 inci madde olarak kabul edilmiştir.

7. Teklifin 5 inci maddesi 6 ncı madde, 6 ncı maddesi 7 nci madde olarak aynen kabul
edilmiştir.

8. Teklifin 2 nci maddesinde yapılan ilavelere paralel olarak teklifin 7 nci maddesinde
de gerekli düzenlemeler yapılmış ve 8 inci madde olarak kabul edilmiştir.

9. Teklifin 8 inci maddesi, mal bildirimindeki bilgiler ve kayıtlar esas alınarak içeriği hakkında yayında bulunulamayacağına ilişkin bir cümle ilave edilerek yeniden düzenlenmiş ve 9 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

10. Teklifin 9 uncu maddesinde mal bildiriminde bulunmayanlara hangi mercice ihtarda bulunulacağı ve ihtar üzerine kaç gün içinde mal bildiriminde bulunulacağı konularına açıklık getirilmiş ve ilk fıkradaki hapis cezasının azamî haddi, cezalar arasında uyum sağlamak amacıyla altı aydan üç aya indirilmiş ve 10 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

11. Teklifin 10 uncu maddesinin başlığı diğer maddelerde yapılan değişiklik doğrultusunda "Gerçeğe aykırı açıklama" olarak değiştirilmiş ve madde metninde madde numaralarının kayması sebebiyle gerekli düzeltme yapılarak 11 inci madde olarak kabul edilmiştir.

12. Teklifin 11 inci maddesi 12 nci, 12 nci maddesi 13 üncü ve 13 üncü maddesi 14 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

13. Teklifin 14 üncü maddesinde madde numaralarının kayması nedeniyle gerekli düzeltme yapılmış, ayrıca 10 uncu madde hükümlerine göre cezalandırılanlar bu madde kapsamı dışında bırakılmış ve 15 inci madde olarak kabul edilmiştir.

14. Teklifin 15 inci maddesinde 14 üncü maddede yapılan değişikliğe paralel olarak 10 uncu maddenin birinci fıkrası madde kapsamından çıkarılmış ve 16 ncı madde olarak kabul edilmiştir.

15. Teklifin dördüncü bölüm başlığında redaksiyon yapılmış ve 16 ncı madde 17 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

16. Teklifin 17 nci maddesinin ikinci fıkrasındaki "Bakanlıktan" kelimesi "merciden" şeklinde düzeltilmiş ve maddeye ihbar konusu müsnet suç hakkında dava açılıncaya kadar bilgi vermeyi ve yayın yapmayı yasaklayan bir fıkra eklenmiş ve 18 inci madde olarak kabul edilmiştir.

17. Teklifin 18 ve 19 uncu maddeleri soruşturma usulünü düzenlemeleri sebebiyle tek başlık altında birleştirilmiş ve 19 uncu madde olarak kabul edilmiştir. Ayrıca, ikinci dereceye kadar kan ve sıhri hısımlar ile gelin ve damatlardan soruşturmaya başlandıktan sonra Cumhuriyet Savcısı tarafından mal bildiriminde bulunmalarının istenmesini sağlamak amacıyla gerekli düzenleme yapılmıştır.

18. Teklifin 20 nci maddesine, istenen bilgileri vermeyen kişilere uygulanacak müeyyideyi göstermek amacıyla bir cümle eklenmiştir.

19. Teklifin 21 inci maddesine açıklık getirmek amacıyla madde başlığı ile birlikte yeniden düzenlenmiştir.

20. Teklifin "Muhbir ikramiyesi" başlıklı beşinci bölümü muhbire ikramiye ödenmesinin doğurabileceği sonuçlar göz önüne alınarak teklif metninden çıkarılmıştır.

21. Teklifin 24 ve 25 inci maddeleri 22 ve 23 üncü madde olarak, Geçici 1, Geçici 2 ve Geçici 3 üncü maddeleri aynen, 26 ncı maddesi 24, 27 nci maddesi 25 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan
Alpaslan Pehlivanlı
Ankara
Sözcü
A. Reyhan Sakallıoğlu
Sakarya
Üye
Mehmet Çevik
Ankara

Üye
Beytullah Mehmet Gazioğlu
Bursa
(İmzada bulunamadı)
Üye
Mehmet Pürdeloğlu
Hatay
Üye
Ali Haydar Erdoğan
İstanbul
(2-3-9-10-11-17 maddelere muhalifim)
Üye
Burhan Cahit Gündüz
İzmir
Üye
Mehdin Işık
Muş
(İmzada bulunamadı)

Üye
Güneş Gürseler
Tekirdağ
(2-3-9-10-11-17 maddelere karşıyım)

Başkanvekili
Gökhan Maraş
Kırşehir
Kâtip
Ali Pınarbaşı
Konya
Üye
Hasan Namal
Antalya
(Muhalefet şerhim eklidir)
Üye
Hasan Tanrıöver
Gaziantep

Üye
Rüştü Kâzım Yücelen
İçel
Üye
Ömer Türkçakal
Kocaeli
(2-3-9-10-11-17 maddelere muhalifim)
Üye
Murat Başesgioğlu
Kastamonu
Üye
İhsan Nuri Töpkaya
Ordu
(Mevcut yasa hükümleri muvacehesinde
yeni yasa çıkarılmasına muhalifim)
Üye
Orhan Veli Yıldırım
Tunceli
(2-3-9-10-11-17 maddelere muhalifim)

KARŞI OY YAZISI

Teklifin 2 nci maddesinin (a) bendinin Milletvekilleri, Bakanlar Kurulu Üyeleri ve Cumhurbaşkanlığı olarak düzeltilmesi ve yine aynı maddenin (e) bendinde yer alan ve gelir vergisi mükelleflerinin bu maddeden çıkarılması yönünden, 3 üncü maddede bazı kamu görevlilerine dış ülkelerden verilen hediyeler düzenlendiği halde, Türkiye içerisinde kamu görevlilerine hırdutları rüşvete varacak şekilde olan hediyelere yer verilmemesine,

5 inci maddede mal bildireceklerin kapsamının dar tutulmasına ve Yürürlük maddesine, yayımı tarihinden değil, 12 Eylül 1980 tarihi olarak değiştirilmesi gerektiğine dair karşı oy yazıdır. 22.1.1990

Hasan Namal
Antalya

KIRŞEHİR MİLLETVEKİLİ GÖKHAN MARAŞ VE 4 ARKADAŞININ TEKLİFİ

Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu Teklifi

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1. — Bu kanunun amacı, rüşvet ve yolsuzluklarla mücadele cümlesinden olarak; kamu görevlilerinin mal bildiriminde bulunmalarını, bildirimlerin yenilenmesini, mal edinmelerin denetimiyle, haksız mal edinme veya gerçeğe aykırı bildirimde bulunma halinde uygulanacak hükümleri, bu Kanunda belirlenen suçlarla bazı suçlardan dolayı memurlar ve suç ortakları hakkında takip ve muhakeme usulünü, haksız mal edinenlerle bazı suç faillerini ihbar edenlere ödenecek ikramiye ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

Mal bildiriminde bulunacaklar

MADDE 2. — a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeleri ile Bakanlar Kurulu üyeleri,
b) Noterler,

c) Türk Hava Kurumunun genel yönetim ve merkez denetleme kurulu üyeleri ile genel merkez teşkilatında ve Türk Kuşu Genel Müdürlüğünde, Türkiye Kızılay Derneğinin merkez kurullarında ve genel müdürlük teşkilatında görev alanlar,

d) Genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler ve bunlara bağlı kuruluş veya alt kuruluşlarda, kamu iktisadî teşebbüsleri ve kuruluş ve alt kuruluşlarında, özel kanunlarla veya özel kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulan ve kamu hizmeti gören kurum ve kuruluşlar ile bunların alt kuruluşlarında veya komisyonlarında aylık, ücret ve ödenek almak suretiyle kamu hizmeti gören memurları, işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri ile yönetim ve denetim kurulu üyeleri,

e) Kamu Kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarında görevli olanlar ile bunların yönetim ve denetim kurulu üyeleri,

Mal bildiriminde bulunmak zorundadırlar.

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu Teklifi

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı, rüşvet ve yolsuzluklarla mücadele cümlesinden olarak; bu Kanunda sayılanların mal bildiriminde bulunmalarını, bildirimlerin yenilenmesini, mal edinmelerin denetimiyle, haksız mal edinme veya gerçeğe aykırı bildirimde bulunma halinde uygulanacak hükümleri, bu Kanunda belirlenen suçlarla bazı suçlardan dolayı kamu görevlileri ve suç ortakları hakkında takip ve muhakeme usulünü düzenlemektir.

Mal bildiriminde bulunacaklar

MADDE 2. — a) Her tür seçimle iş başına gelen kamu görevlileri ve dışarıdan atanan Bakanlar Kurulu üyeleri, (Muhtarlar ve ihtiyar heyeti üyeleri hariç)

b) Noterler,

c) Türk Hava Kurumunun genel yönetim ve merkez denetleme kurulu üyeleri ile genel merkez teşkilatında ve Türk Kuşu Genel Müdürlüğünde, Türkiye Kızılay Derneğinin merkez kurullarında ve Genel Müdürlük teşkilatında görev alanlar ve bunların şube başkanları,

d) Genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler ve bunlara bağlı kuruluş veya alt kuruluşlarda, kamu iktisadî teşebbüsleri (İktisadî devlet teşekkülleri ve kamu iktisadî kuruluşları) ile bunlara bağlı müessese, bağlı ortaklık ve işletmelerde, özel kanunlarla veya özel kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulan ve kamu hizmeti gören kurum ve kuruluşlar ile bunların alt kuruluşlarında veya komisyonlarında aylık, ücret ve ödenek almak suretiyle kamu hizmeti gören memurları, işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri ile yönetim ve denetim kurulu üyeleri,

e) Kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarında görevli olanlar ile bunların yönetimi ve denetim kurulu üyeleri,

f) Siyasî parti genel başkanları, vakıfların idare organlarında görev alanlar, kooperatiflerin ve birliklerinin başkanları, yönetim kurulu üyeleri ve genel müdürleri, yeminli malî müşavirler, kamu yararına sayılan dernek yönetici ve deneticileri,

Mal bildiriminde bulunmak zorundadırlar.

Özel Kanunlarına göre mal bildiriminde bulunmak zorunda olanlar da bu Kanun hükümlerine tabidir.

Hediye

MADDE 3. — Yukarıdaki maddede sayılan kamu görevlileri, milletlerarası protokol, mücamele veya nezaket kaideleri uyarınca veya diğer herhangi bir sebeple, yabancı devletlerden, milletlerarası kuruluşlardan, sair milletlerarası hukuk tüzelkişiliklerinden, Türk uyuğunda olmayan herhangi bir özel veya tüzelkişi veya kuruluştan; aldıkları tarihteki değeri on aylık net asgarî ücret toplamını aşan hediye veya hibe niteliğindeki eşyayı aldıkları tarihten itibaren bir ay içinde kendi kurumlarına teslim etmek zorundadırlar. Ancak, imzalı hatıra fotoğraflarının çerçeveleri bu madde hükümlerine dahil değildir.

Hediyelerin bedellerinin tespiti çıkarılacak yönetmeliğe göre Maliye ve Gümrük Bakanlığınca yapılır.

(Kırşehir Milletvekili Gökhan Maraş ve 4 Arkadaşının Teklifi)

Haksız mal edinme

MADDE 3. — Kanuna veya genel ahlaka uygun olarak sağlandığı, ispat edilmeyen mallar veya ilgilinin sosyal yaşantısı bakımından geliriyle uygun olduğu kabul edilemeyecek harcamalar şeklinde ortaya çıkan artışlar, bu Kanunun uygulanmasında haksız mal edinme sayılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Mal Bildirimleri

Bildirimlerin konusu

MADDE 4. — Bu Kanun kapsamına giren görevlilerin kendilerine, eşlerine, usul ve firularına, 2 nci dereceye kadar (bu derece dahil) kan ve sıhrf hısımlarına, evlat edinen ile evlatlığına ait bulunan taşınmaz malları ile görevliye yapılan aylık net ödemenin, ödeme yapılmayan görevlilerin ise 1 inci derece devlet memurlarına yapılan aylık net ödemenin beş katından fazla tutarındaki her biri için ayrı olmak üzere, para hisse senetleri ve tahviller ile altın, mücevher ve diğer taşınır malları, hakları, alacaklıları ve gelirleriyle bunların kaynakları, borçları ve sebepleri mal bildiriminin konusunu teşkil eder.

Bildirim zamanı

MADDE 5. — Mal Bildirimlerinin;

- a) Bu Kanun kapsamındaki göreve atanmada, göreve giriş için gerekli belgelerle,
  - b) Bakanlar Kurulu üyeliğine atamalarda, atamayı izleyen bir ay içinde,
  - c) Seçimle gelinen görevlerde seçimin kesinleşmesi tarihini izleyen 2 ay içinde,
  - d) Mal varlığında önemli bir değişiklik olduğunda bir ay içinde,
  - e) Yönetim ve Denetim Kurulu üyelikleri ile komisyon üyeliklerine seçim ve atamalarda göreve başlama tarihini izleyen bir ay içinde
  - f) Görevin sona ermesi halinde, ayrılma tarihini izleyen bir ay içinde
- Verilmesi zorunludur.
- (a) Bendinde yazılı bildirim verilmedikçe göreve atama yapılamaz.

Bildirim yenilenmesi

MADDE 6. — Bu Kanun kapsamındaki görevlere devam edenler, sonu (0) ve (5) ile biten yılların en geç Şubat ayı sonuna kadar bildirimlerini yenilerler. Yeni bildirimler yetkili merci tarafından daha önceki bildirimler ile karşılaştırılırlar.

Bildirimlerin verileceği merciler

MADDE 7. — Bildirimlerin verileceği merciler şunlardır:

- a) Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Bakanlar Kurulu üyeleri için TBMM Başkanlığı,
- b) Kamu kurum ve kuruluşlarında görevli personel için özlük işleriyle ilgili sicil ve belge raporlarının bulunduğu makam veya merci,
- c) Kurum, teşekkül ve kuruluşların genel müdürleri, yönetim ve denetim kurulu için ilgili Bakanlık,
- d) Yüksek mahkemeler üyeleri için mahkemenin başkanı,
- e) Noterler için Adalet Bakanlığı,

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Haksız mal edinme

MADDE 4. — Kanuna veya genel ahlâka uygun olarak sağlandığı ispat edilmeyen mallar veya ilgilinin sosyal yaşantısı bakımından geliriyle uygun olduğu kabul edilemeyecek harcamalar şeklinde ortaya çıkan artışlar, bu Kanunun uygulanmasında haksız mal edinme sayılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Mal Bildirimleri

Bildirimlerin konusu

MADDE 5. — Bu Kanun kapsamına giren görevlilerin kendilerine, eşlerine ve velayetleri altındaki çocuklarına ait bulunan taşınmaz malları ile görevliye yapılan aylık net ödemenin, ödeme yapılmayan görevlilerine ise, 1 inci derece Devlet Memurlarına yapılan aylık net ödemenin beş katından fazla tutarındaki her biri için ayrı olmak üzere, para, hisse senetleri ve tahviller ile altın, mücevher ve diğer taşınır malları, hakları, alacakları ve gelirleriyle bunların kaynakları, borçları ve sebepleri mal bildiriminin konusunu teşkil eder.

Bildirim zamanı

MADDE 6. — Mal Bildirimlerinin;

- a) Bu Kanun kapsamındaki göreve atanmada, göreve giriş için gerekli belgelerle,
  - b) Bakanlar Kurulu üyeliğine atanmalarda, atamayı izleyen bir ay içinde,
  - c) Seçimle gelinen görevlerde seçimin kesinleşmesi tarihini izleyen iki ay içinde,
  - d) Mal varlığında önemli bir değişiklik olduğunda bir ay içinde,
  - e) Yönetim ve denetim kurulu üyelikleri ile komisyon üyeliklerine seçim ve atamalarda göreve başlama tarihini izleyen bir ay içinde,
  - f) Görevin sona ermesi halinde, ayrılma tarihini izleyen bir ay içinde,
- Verilmesi zorunludur.
- (a) bendinde yazılı bildirim verilmedikçe göreve atama yapılamaz.

Bildirim yenilenmesi

MADDE 7. — Bu Kanun kapsamındaki görevlere devam edenler, sonu (0) ve (5) ile biten yılların en geç Şubat ayı sonuna kadar bildirimlerini yenilerler. Yeni bildirimler yetkili merci tarafından daha önceki bildirimler ile karşılaştırılırlar.

Bildirimlerin verileceği merciler

MADDE 8. — Bildirimlerin verileceği merciler şunlardır :

- a) Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Bakanlar Kurulu Üyeleri için Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı,
- b) Kamu kurum ve kuruluşlarında görevli personel için özlük işleriyle ilgili sicil ve belgeler raporlarının bulunduğu makam veya merci,
- c) Kurum, teşebbüs, teşekkül ve kuruluşların Genel Müdürleri, yönetim ve denetim kurulu için ilgili Bakanlık,
- d) Yüksek mahkemeler üyeleri için mahkemenin başkanı,
- e) Noterler için Adalet Bakanlığı,

(Kırşehir Milletvekili Gökhan Maraş ve 4 Arkadaşının Teklifi)

- f) Diğer kurum ve kuruluşların memur ve hizmetlileri için atamaya yetkili makam veya mercii,
g) Türk Hava Kurumu ile Türkiye Kızılay Derneğinde görev alanlar için kurum ve dernek genel başkanlığı,
h) Kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarında görevli olanlar kurum başkanlığı,
i) Görevlerinden ayrılanlar için bu görevlerinde iken bildirimlerini vermeleri gereken makam veya mercii

Bildirimlerin gizliliği,

MADDE 8. — Mal bildirimleri, özel kanunlardaki hükümler saklı kalmak kaydı ile görevlinin sicil dosyasında saklanır. Bildirimlerin muhtevası hakkında, soruşturma veya yargılama yapmaya yetkili merciler hariç hiçbir şekilde açıklama yapılamaz ve bilgi verilemez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ceza Hükümleri

Süresinde mal bildiriminde bulunmama

MADDE 9. — 5 inci maddede belirtilen sürelerde mal bildiriminde bulunmayana ihtarda bulunulur. İhtara rağmen bildirimde bulunmayana bir aydan 6 aya kadar hapis cezası verilir.

Soruşturma ile ilgili olarak verilen süre zarfında mal bildiriminde bulunmayana 3 aydan 1 yıla kadar hapis cezası verilir.

Gizliliğe uymama

MADDE 10. — Mal bildiriminin muhtevası hakkında 8 inci madde hükmü dışında açıklama yapan veya bilgi veren 3 aydan 1 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Gerçeğe aykırı bildirimde bulunma,

MADDE 11. — Kanunen daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde gerçeğe aykırı bildirimde bulunana 6 aydan 3 yıla kadar hapis cezası verilir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

- f) Diğer kurum ve kuruluşların memur ve hizmetlileri için atamaya yetkili makam veya mercii,
- g) Türk Hava Kurumu ile Türkiye Kızılay Derneğinde görev alanlar için kurum ve dernek genel başkanlığı,
- h) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında görevli olanlar için kurum başkanlığı, bunların yönetim ve denetim kurulu üyeleri için ilgili buldukları Bakanlıklar,
- i) Görevlerinden ayrılanlar için bu görevlerinde iken bildirimlerini vermeleri gereken makam veya merci,
- j) Siyasî parti genel başkanları için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı,
- k) Kooperatifler ve birliklerin başkanları, yönetim kurulu üyeleri ve genel müdürleri için kooperatiflerin ve birliklerin denetimlerinin yapıldığı kuruluşlar,
- l) Yeminli malî müşavirler için Maliye ve Gümrük Bakanlığı,
- m) Türk Hava Kurumunun, Türk Kızılay Derneğinin ve kamu yararına sayılan derneklerin genel yönetim ve merkez denetleme kurulu üyeleri için İçişleri Bakanlığı, bunların şube başkanları için buldukları İl Valilikleri,
- n) İl Genel Meclisi Üyeleri için Valiler, Belediye Meclis Üyeleri için Belediye Başkanları, Belediye Başkanları için İçişleri Bakanlığı,
- o) Mal bildirimini verecek son merciler için, kendi kuruluşlarının özlük işleri ile ilgili makam veya merci,

Görevleri sebebiyle birden fazla mal bildiriminde bulunması gerekenler asfî görevlerinden dolayı bir tek mal bildiriminde bulunurlar.

Bildirimlerin gizliliği

MADDE 9. — Mal bildirimleri, özel kanunlardaki hükümler saklı kalmak kaydıyla görevlinin sicil dosyasında saklanır. Bildirimlerin içeriği hakkında, 20 nci madde hükmü dışında hiçbir şekilde açıklama yapılamaz ve bilgi verilemez. Ayrıca mal bildirimlerindeki bilgiler ve kayıtlar esas alınarak içeriği hakkında yayında bulunulamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ceza Hükümleri

MADDE 10. — 6 ncı maddede belirtilen sürelerde mal bildiriminde bulunmayana bildirimlerin verileceği mercilerce ihtarda bulunulur. İhtarın kendisine tebliğinden itibaren otuz gün içinde mazeretsiz olarak bildirimde bulunmayana üç aya kadar hapis cezası verilir.

Soruşturma ile ilgili olarak verilen süre zarfında mal bildiriminde bulunmayana üç aydan bir yıla kadar hapis cezası verilir.

Gerçeğe aykırı açıklama

MADDE 11. — Mal bildiriminin muhtevası hakkında 9 uncu maddeye aykırı davranan üç aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Gerçeğe aykırı bildirimde bulunma

MADDE 12. — Kanunen daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde gerçeğe aykırı bildirimde bulunana altı aydan üç yıla kadar hapis cezası verilir.

(Kırşehir Milletvekili Gökhan Maraş ve 4 Arkadaşının Teklifi)

Haksız mal edinme, mal kaçırma veya gizleme

MADDE 12. — Kanunen daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde haksız mal edinene 3 yıldan 5 yıla kadar hapis ve 5 milyon liradan 10 milyona kadar ağır para cezası verilir. Haksız edinilen malı kaçıran veya gizleyene de aynı ceza verilir.

Zoralm

MADDE 13. — Haksız edinilmiş olan malların zorralımına hükmolunur. Bu malların elde edilememesi veya bir malın tümünün haksız mal edinme konusu teşkil etmemesi sebepleri ile zorralımın mümkün olmadığı hallerde haksız edinilen değere eşit bedelinin hazineye ödenmesine karar verilir. Bu bedel, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Hükümlerine göre tahsil olunur.

Kamu hizmetlerinden yasaklanma

MADDE 14. — Bu Kanunun 9, 10, 11 inci maddeler hükümleri ile cezalandırılanlara ceza süresi kadar; 12 inci madde hükmüne göre cezalandırılanlara müebbeten kamu hizmetlerinden yasaklanma cezasına hükmolunur.

Tecil, paraya çevirme ve ön ödeme yasağı

MADDE 15. — Bu bölümde yazılı olan cezalar tecil edilemez, şahsî hürriyeti bağlayıcı olanlar para veya tedbire çevrilemez, faileri hakkında Türk Ceza Kanununun 119 uncu maddesi hükümleri uygulanamaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bu Kanunun Üçüncü Bölümdeki Suçlar ile Bazı Suçlardan Dolayı Takip ve Yargılama Usulü

Suçlar

MADDE 16. — Bu Kanunun 3 üncü bölümde yazılı suçlarla, irtikâp, rüşvet, ihtilas ve zimmete para geçirme, görev sırasında veya görevinden dolayı kaçakçılık, resmî ihale ve alım ve satımlara fesat karıştırma, devlet sırlarının açıklanması veya açıklanmasına sebebiyet verme suçlarından veya bu suçlara iştirak etmekten sanık olanlar hakkında memurun muhakematı hakkında kanunu muvakkat hükümleri uygulanmaz.

Yukarıdaki fıkra hükmü müsteşarlar, valiler ve kaymakamlar hakkında uygulanamaz.

Görevleri veya sıfatları sebebi ile özel soruşturma ve kovuşturma usulüne tabii olan sanıklarla ilgili kanun hükümleri saklıdır.

Suçun ihbarı

MADDE 17. — Yukarıdaki maddede yazılı suçlara ilişkin ihbarlar doğrudan Cumhuriyet Başsavcılıklarına yapılır. İhbar üzerine derhal bir ihbar tutanağı düzenlenir ve bir örneği muhbire verilir. Acele ve gecikmesinde sakınca umulan hallerde tutanak düzenlenmesi sonraya bırakılabilir. Muhbirlerin kimlikleri, rızaları olmadıkça açıklanmaz.

Bu suçlardan dolayı müfettiş ve muhakkikler ve soruşturma neticesinde delil veya emare elde ettikleri takdirde, işi yetkili ve görevli Cumhuriyet Başsavcılığına ihbar ve evrakı tevdi ederler. Cumhuriyet Başsavcılığı müfettiş ve muhakkikler tarafından kendisine tevdiine lüzum görül-

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Haksız mal edinme, mal kaçırma veya gizleme

MADDE 13. — Kanunen daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde haksız mal edinene üç yıldan beş yıla kadar hapis ve beş milyon liradan on milyon liraya kadar ağır para cezası verilir. Haksız edinilen malı kaçıran veya gizleyene de aynı ceza verilir.

Zoralm

MADDE 14. — Haksız edinilmiş olan malların zorralımına hükmlenir. Bu malların elde edilememesi veya bir malın tümünün haksız mal edinme konusu teşkil etmemesi sebepleri ile zorralımın mümkün olmadığı hallerde haksız edinilen değere eşit bedelinin hazineye ödenmesine karar verilir. Bu bedel, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Hükümlerine göre tahsil olunur.

Kamu hizmetlerinden yasaklanma

MADDE 15. — Bu Kanunun 11 ve 12 nci maddeler hükümleri ile cezalandırılanlara ceza süresi kadar; 13 üncü madde hükmüne göre cezalandırılanlara müebbeten kamu hizmetlerinden yasaklanma cezası hükmlenir.

Tecil, paraya çevirme ve ön ödeme yasağı

MADDE 16. — Bu bölümde yazılı olan cezalar 10 uncu maddenin birinci fıkrası hariç tecil edilemez, şahsî hürriyeti bağlayıcı olanlar para veya tedbire çevrilemez, failleri hakkında Türk Ceza Kanununun 119 uncu maddesi hükümleri uygulanamaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bu Kanunda Yazılı Suçlar ile Bazı Suçlardan Dolayı Soruşturma Usulü

Soruşturma

MADDE 17. — Bu Kanunda yazılı suçlarla, irtikâp, rüşvet, ihtilâs ve zimmete para geçirme, görev sırasında veya görevinden dolayı kaçakçılık, resmî ihale ve alım ve satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarının açıklanması veya açıklanmasına sebebiyet verme suçlarından veya bu suçlara iştirak etmekten sanık olanlar hakkında Memurin Muhakematı Hakkında Kanunu Muvakkat Hükümleri uygulanmaz.

Yukarıdaki fıkra hükmü müsteşarlar, valiler ve kaymakamlar hakkında uygulanamaz.

Görevleri veya sıfatları sebebi ile özel soruşturma ve kovuşturma usulüne tabi olan sanıklarla ilgili kanun hükümleri saklıdır.

Suçun ihbarı

MADDE 18. — Yukarıdaki maddede yazılı suçlara ilişkin ihbarlar doğrudan Cumhuriyet Başsavcılıklarına yapılır. İhbar üzerine derhal bir ihbar tutanağı düzenlenir ve bir örneği muhbire verilir. Acele ve gecikmesinde sakınca umulan hallerde tutanak düzenlenmesi sonraya bırakılabilir. Muhbirlerin kimlikleri, rızaları olmadıkça açıklanmaz.

Bu suçlardan dolayı müfettiş ve muhakkikler de soruşturma neticesinde delil veya emare elde ettikleri takdirde, işi yetkili ve görevli Cumhuriyet Başsavcılığına ihbar ve evrakı tevdi ederler. Cumhuriyet Başsavcılığı müfettiş ve muhakkikler tarafından kendisine tevdiine lüzum görül-

(Kırşehir Milletvekili Gökhan Maraş ve 4 Arkadaşının Teklifi)

mediği halde dahi evrakın taalluk ettiği iş hakkında soruşturma yapmak üzere gerekçe gösterek evrakı ait olduğu bakanlıktan isteyebilir.

14 üncü maddede yazılı suçlardan dolayı delil veya emare elde eden müfettiş ve muhakkikler durumu yetkili ve görevli Cumhuriyet Başsavcılığına ihbar ve evrakı tevdi etmedikleri takdirde bunlar hakkında da yapılacak takibattan dolayı memurin muhakematı hakkında kanunu muvakkat hükümleri uygulanmaz.

Soruşturma usulü

MADDE 18. — Cumhuriyet Savcısı 14 üncü maddede yazılı suçların işlendiğini öğrendiğinde sanıklar hakkında doğrudan doğruya ve bizzat soruşturmaya başlamakla beraber durumu atamaya yetkili amirine veya 7 nci maddede sayılan mercilere bildirir.

Cumhuriyet Savcısı soruşturmaya başladığında sanıktan mal bildiriminde bulunmasını ister. Bu istemin samığa ulaştığı tarihten itibaren yedi gün içinde Cumhuriyet Savcısına mal bildiriminin verilmesi zorunludur. Soruşturmanın müfettiş veya muhakkik tarafından yapılması halinde müfettiş veya muhakkik de ilgiliden mal bildirimi isteminde bulunurlar. Bu istemin ilgiliye ulaştığı tarihten itibaren yedi gün içinde müfettiş veya muhakkike mal bildiriminin verilmesi keza zorunludur.

Cumhuriyet savcısı, kamu davası açılmadan önce haksız edinildiği yolunda delil veya emare elde edilen para veya mal ile ilgili tedbirin alınmasını görevli mahkemeden veya para veya malın bulunduğu yer hukuk mahkemesinden isteyebilir.

Yetki

MADDE 19. — Bakanlar Kurulu Kararı veya müşterek kararlar atanan memurlar hakkında Devlet Güvenlik Mahkemesinin görevine giren suçlar hariç yukarıda yazılı suçlardan dolayı soruşturma ve kovuşturmalar görevli buldukları yere en yakın il merkezinde yapılır.

Yukarıda yazılı suçları işleyenler hakkında yapılacak soruşturma ve kovuşturmalar yer ve zaman kaydına bakılmaksızın 3005 Sayılı Meşhut Suçların Muhakeme Usulü Kanununa göre yapılır.

Bilgi verme zorunluğu

MADDE 20. — Özel kanunlarında aksine bir hüküm mevcut olsa bile, ilgili kişiler, özel veya kamu kuruluşlar bu Kanuna göre soruşturma ve kovuşturmaya yetkili kişi ve mercilerce istenen bilgileri eksiksiz vermek zorundadır.

Askerî savcılar

MADDE 21. — Cumhuriyet savcuları deyimine askerî savcılar da dahildir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

mediği halde dahi evrakın taalluk ettiği iş hakkında soruşturma yapmak üzere gerekçe göstererek evrakı ait olduğu merciden isteyebilir.

17 nci maddede yazılı suçlardan dolayı delil veya emare elde eden müfettiş ve muhakkikler durumu yetkili ve görevli Cumhuriyet Başsavcılığına ihbar ve evrakı tevdi etmedikleri takdirde bunlar hakkında da yapılacak takibattan dolayı Memurin Muhakematı Hakkında Kanunu Muvakkat Hükümleri uygulanmaz.

İhbar konusu müsnet suç hakkında dava açılıncaya kadar bilgi vermek ve yayın yapmak yasaktır.

Soruşturma usulü

MADDE 19. — Cumhuriyet Savcısı 17 nci maddede yazılı suçların işlendiğini öğrendiğinde sanıklar hakkında doğrudan doğruya ve bizzat soruşturmaya başlamakla beraber durumu atamaya yetkili amirine veya 8 inci maddede sayılan mercilere bildirir.

Cumhuriyet Savcısı soruşturmaya başladığında ihbarı doğrulayan emareler bulunduğu takdirde sanıktan, haksız edinilen malın kaçırıldığı yolunda delil ve emare elde edildiği takdirde sanığın ikinci dereceye kadar kan ve sıhri hısımları ile gelini ve damadından mal bildiriminde bulunmalarını ister. Bu istemin sanığa ve diğer ilgililere ulaştığı tarihten itibaren yedi gün içinde Cumhuriyet Savcısına mal bildiriminin verilmesi zorunludur. Soruşturmanın müfettiş veya muhakkik tarafından yapılması halinde müfettiş veya muhakkik de sanıktan ve yukarıda sayılan ilgililerden mal bildirimini isteminde bulunurlar. Bu istemin sanık ve ilgililere ulaştığı tarihten itibaren yedi gün içinde müfettiş veya muhakkike mal bildiriminin verilmesi keza zorunludur.

Cumhuriyet Savcısı, kamu davası açılmadan önce haksız edinildiği yolunda delil veya emare elde edilen para veya mal ile ilgili tedbirin alınmasını görevli mahkemeden veya para veya malın bulunduğu yer hukuk mahkemesinden isteyebilir.

Bilgi verme zorunluğu

MADDE 20. — Özel Kanunlarında aksine bir hüküm mevcut olsa bile ilgili kişiler özel veya kamu kuruluşları bu Kanuna göre soruşturma ve kovuşturmaya yetkili kişi ve mercilerce istenen bilgileri eksiksiz vermek zorundadır. Aksine davranan kişiler hakkında üç aydan altı aya kadar hapis cezası verilir.

Asker kişilerin soruşturması

MADDE 21. — Bu Kanunda yazılı suçların asker kişilerin tarafından işlenmesi halinde soruşturmaları askerî savcılar tarafından bu Kanun hükümlerine göre yürütülür.

(Kırşehir Milletvekili Gökhan Maraş ve 4 Arkadaşının Teklifi)

BEŞİNCİ BÖLÜM Muhbir İkramesi

İkramesi

MADDE 22. — 14 üncü maddede yazılı suçları Cumhuriyet Başsavcılığına ihbar edenlere muhbir ikramiyesi ödenir.

İkramesinin kapsamı, hesabı ve ödenmesi

MADDE 23. — Muhbir ikramiyesi, taban ve tavan sınırları Bakanlar Kurulunca belirlenen gösterge rakamı ile her yıl Bütçe Kanununda gösterilen ikramiye katsayısının çarpımı sonucu bulunacak miktar kadar meblağdan ibarettir.

Gösterge rakamı ihbarın önemi ve kapsamı nazara alınarak tesbit edilir.

İkramesi, ihbar konusu suça dair mahkûmiyet kararının kesinleşmesini müteakip ödenir.

Zorlama karar verilen para veya malların değerinin yarısı kadar para dahi ayrıca muhbire ikramiye olarak ödenir.

Muhbirin ölümü halinde ikramiye kanunî mirasçılara ödenir.

Asılsız ve maksatlı ihbarda bulunan muhbire ikramiye ödenmez.

İkramesinin yukarıdaki esaslar dahilinde hesap edilerek muhbire ödenmesine, ihbar konusu suça dair mahkûmiyet kararını veren mahkemenin bulunduğu yerin en büyük mülki amiri yetkilidir.

ALTINCI BÖLÜM Çeşitli Hükümler

Yönetmelik

MADDE 24. — Mal bildiriminin şekli, düzenleniş biçimi, sayısı, neleri kapsayacağı ve mercii ne nasıl ulaştırılacağı hususları ile Kanunun uygulanması bakımından gerekli görülecek diğer konular, Kanunun yayımını izleyen altı ay içinde Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir ve bu yönetmelik resmî gazetede yayınlanır.

Kaldırılan hükümler

MADDE 25. — 9 Ağustos 1983 tarih ve 2871 Sayılı Kamu Görevlileri ile ilgili Mal Bildirimi Kanunu ile bu Kanunun yürürlükten kaldırdığı kanunlar ve 15.5.1930 tarih ve 1609 Sayılı Bazı Cürümlerden Dolayı Memurlar ve Şerikleri Hakkında Takip ve Muhakeme Usulüne Dair Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden bir ay içinde 2 nci maddede sayılanlar mal bildiriminde bulunurlar.

Mal bildiriminde bulunmayan veya gerçeğe aykırı beyanda bulunanlar hakkında üçüncü bölümdeki ceza hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanunun 2 nci maddesinde sayılanlar 22 nci maddeye müsteniden çıkartılacak yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihe kadar 9 Ağustos 1983 tarih ve 2871 Sayılı Kanuna göre hazırlanan beyannamenin alınmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce bu kanunla kapsama yeni alınan suçlardan dolayı, Memurin Muhakematı Hakkında Kanunu Muvakkat hükümlerine göre, kesinleşmiş lüzumu muhakeme veya meni muhakeme kararları hariç, yapılan tahkikat evrakı derhal ilgili Cumhuriyet Başsavcılıklarına gereği için tevdi olunur.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Yönetmelik

MADDE 22. — Mal bildiriminin şekli, düzenleniş biçimi, sayısı, neleri kapsayacağı ve merciiine nasıl ulaştırılacağı hususları ile Kanunun uygulanması bakımından gerekli görülecek diğer konular, Kanunun yayımını izleyen altı ay içinde Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir ve bu yönetmelik resmî gazetede yayınlanır.

Kaldırılan hükümler

MADDE 23. — 9 Ağustos 1983 tarih ve 2871 sayılı Kamu Görevlileri ile ilgili Mal Bildirme Kanunu ile bu Kanunun yürürlükten kaldırıldığı Kanunlar ve 15.5.1930 tarih ve 1609 sayılı Bazı Cürümlerden Dolayı Memurlar ve Şerikleri Hakkında Takip ve Muhakeme Usulüne dair Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden bir ay içinde 2 nci maddede sayılanlar mal bildiriminde bulunurlar.

Mal bildiriminde bulunmayan veya gerçeğe aykırı beyanda bulunanlar hakkında üçüncü bölümdeki ceza hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanunun 2'nci maddesinde sayılanlardan 22 nci maddeye müsteniden çıkartılacak yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihe kadar 9 Ağustos 1983 tarih ve 2871 sayılı Kanuna göre hazırlanan beyannamenin alınmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce bu Kanunla kapsama yeni alınan suçlardan dolayı, Memurin Muhakematı Hakkında Kanunu Muvakkat Hükümlerine göre, kesinleşmiş lüzumu muhakeme veya meni muhakeme kararları hariç, yapılan tahkikat evrakı derhal ilgili Cumhuriyet Başsavcılıklarına gereği için tevdi olunur.

(Kırşehir Milletvekili Gökhan Maraş ve 4 Arkadaşının Teklifi)

Yürürlük

MADDE 26. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 27. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 24. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 25. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

